

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Dragane Tešić, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Maide Kovačević, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Biljane Vasiljević, kao zapisničara u kaznenom predmetu protiv optuženih G.M. i Č.F. iz B., zbog kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i optuženog B.I. iz Č., zbog kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1., a u svezi s člankom 33. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučujući o njihovim žalbama i žalbama njihovih branitelja Bože Peranović, Mirjane Mrđen i Jovana Vuković, odvjetnika iz Brčkog, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 005374 10 K od 28.10.2010. godine, na javnoj sjednici kaznenog vijeća održanoj dana 09.11.2011. godine, u nazočnosti optuženih G.M., Č.F. i B.I. i njihovih branitelja Bože Peranović, Mirjane Mrđen i Jovana Vuković, odvjetnika iz Brčkog, donio je i javno objavio dana 14.11.2011. godine, slijedeću

P R E S U D U

I ODBIJAJU SE kao neosnovane žalbe branitelja Bože Peranović i Jovana Vuković, odvjetnika iz Brčkog i u odnosu na optužene G.M. iz B. i B.I. iz Č. POTVRĐUJE presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 005374 10 K od 28.10.2010. godine.

II DJELOMIČNO UVAŽAVA žalba branitelja Mirjane Mrđen, odvjetnika iz Brčkog i u odnosu na optuženu Č.F. PREINAČUJE presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 005374 10 K od 28.10.2010. godine, u pogledu odluke o kazni, tako što se optužena Č.F. iz B., zbog počinjenja kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta BiH, za koje je prvostupanjskom presudom oglašena krivom, temeljem istog zakonskog propisa i uz primjenu članka 50. stavak 1. točka d. i 51. stavak 1. točka b. Kaznenog zakona Brčko distrikta BiH OSUĐUJE NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 2 (DVIJE) GODINE i 6 (ŠEST) MJESECI.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Osnovnog suda), broj 96 o K 005374 10 K od 28.10.2010. godine, optuženi G.M. iz B. oglašen je krivim da je radnjama поближе opisanim u točki 1. izreke navedene presude počinio kazneno djelo Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu KZ BD BiH), za koje je temeljem istog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 7., 42., 43. i 49. KZ Bd BiH, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, optužena Č.F. iz B. oglašena krivom da je radnjama поближе opisanim u točki 2. izreke navedene presude počinila kazneno djelo Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH, za koje je temeljem istog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 7., 42., 43. i 49. KZ Bd BiH, osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a optuženi B.I. iz Č. oglašen krivim da je radnjama поближе opisan u točki 3. izreke navedene presude počinio kazneno djelo Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1. a sve u svezi sa člankom 33. KZ BD BiH, za koje je temeljem istog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 50. stavak 1. točka a. i 51. stavak 1. točka d. KZ BD BiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju 2 (dvije) godine.

Temeljem članka 57. stavak 1. KZ Bd BiH optuženom G.M. je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 22.12.2009. godine od 16,40 sati do 22.09.2010. godine, a optuženoj Č.F. vrijeme provedeno u pritvoru od 22.12.2009. godine od 19,10 sati do 22.09.2010. godine. Istom presudom optuženi su na temelju članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu ZKP Bd BiH) oslobođeni plaćanja troškova kaznenog postupka, a oštećene maloljetne M. S. i H.K. su temeljem članka 198. stavak 3. ZKP Bd BiH s imovinsko pravnim zahtjevima za naknadu štete u cijelosti upućene na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili optuženi i njihovi branitelji. Branitelj optuženog G.M.- odvjetnik Božo Peranović iz Brčkog prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji predlažući da ovaj sud sazove sjednicu vijeća na koju će pozvati optuženog i njegovog branioca, te uvaži ovu žalbu i preinači prvostupanjsku presudu, tako što će optuženog osloboditi od optužbe. Optuženi G.M. u svojoj žalbi ne navodi iz kojih osnova pobija prvostupanjsku presudu nego samo tvrdi da ona nema nikakve veze sa počinjenjem kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, pa predlaže da ga ovaj sud oslobodi od optužbe.

Branitelj optužene Č.F.-odvjetnik Mirjana Mrđen iz Brčkog prvostupanjsku presudu pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o sankciji, predlažući da ovaj sud uvaži njenu žalbu i preinači prvostupanjsku presudu tako što će optuženu Č.F. osloboditi od optužbe za kazneno djelo koje joj se stavlja na teret, s obzirom da nema dokaza da je optužena počinila to kazneno djelo. Optužena Č.F. je takođe izjavila žalbu protiv prvostupanjske presude iz kojih se ne navodi iz kojih žalbenih navoda pobija prvostupanjsku presudu nego se osporava bilo kakvo njeno sudjelovanje u navođenju na prostituciju maloljetnih M.S. i H.K., te daju opširni razlozi vezano za njeno sadašnje zdravstveno stanje.

Branitelj optuženog B.I.-odvjetnik Jovan Vuković iz Brčkog prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. ZKP Bd BiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. ZKP Bd BiH i povrede kaznenog zakona iz članka 298. točka d. i e. ZKP Bd BiH, predlažući da ovaj sud uvaži njegovu žalbu i preinači pobijanu presudu, tako što će optuženu osloboditi od optužbe ili ukinuti

pobijanu presudu i održati glavni pretres. Optuženi B.I. je takođe izjavio žalbu protiv prvostupanjske presude, koju pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji, predlažući da ovaj sud pobijanu presudu ukine i u ponovljenom postupku optuženog oslobodi od optužbe.

Povodom izjavljenih žalbi optuženih i njihovih branitelja Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužitelj) je podneskom od 20.12.2010. godine dao odgovor na žalbe u kome navodi da su žalbe optuženih G.M. Č.F. i B.I., kao i njihovih branitelja Bože Peranović, Mirjane Mrđen i Jovana Vuković, odvjetnika iz Brčkog, u cjelosti neosnovane, te da je prvostupanjski sud potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne činjenice na temelju kojih je optužene oglasio krivim zbog počinjenja kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH, a u pogledu optuženog B.I. zbog kaznenog djela (pomaganje) Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1. a sve u svezi sa člankom 33. KZ Bd BiH, nakon čega je optužene uvažavajući sve okolnosti propisane člankom 49. KZ Bd BiH osudio na bezuvjetne kazne zatvora, koje su u potpunosti adekvatne težini kaznenog djela za koje se optuženi terete, kao i stupnju njihove kaznene krivice. Stoga predlaže da ovaj sud u skladu sa člankom 313. ZKP Bd BiH kao neosnovane odbije žalbe optuženih i njihovih branitelja i u cjelosti potvrdi prvostupanjsku presudu.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 09.11.2011. godine optuženi G.M., Č.F. i B.I., kao i njihovi branitelji Božo Peranović, Mirjana Mrđen i Jovan Vuković, odvjednici iz Brčkog, ostali su u svemu kod navoda i prijedloga iz pismeno izjavljenih žalbi, a tužitelj je ostao u svemu kod datog odgovora na žalbe.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu članka 306. ZKP Bd BiH, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog slijedećih razloga:

U pogledu žalbe optuženog G.M. i njegovog branitelja Bože Peranović, odvjetnika iz Brčkog

Iako branitelj Božo Peranović u izjavljenoj žalbi navodi da prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka u obrazloženju žalbe nigdje ne konkretizira u čemu bi se bitna povreda odredaba kaznenog postupka trebala sastojati, odnosno kojom bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. i 2. ZKP Bd BiH je obuhvaćena presuda koja se pobija ovom žalbom. U takvoj situaciji kada iz sadržaja obrazloženja takve žalbe nije bilo moguće zaključiti na koju bitnu povredu se takvom žalbom ukazuje ovaj sud je ispitujući prvostupanjsku presudu zaključio da ona nije obuhvaćena ni jednom od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, tako da je žalbu branitelja optuženog u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovanu, jer se očito radi o paušalnom žalbenom prigovoru kojeg zbog takve njegove prirode nije bilo moguće na odgovarajući način ispitati.

Iz sadržaja obrazloženja žalbe koju je izjavio branitelj se takođe ne može zaključiti u čemu branitelj vidi povredu kaznenog zakona na štetu optuženog, osim u dijelu u kome tvrdi „da se postavlja pitanje i ističe da prvostupanjski sud u pobijanoj presudi ni na kojim način nije osvrnuo na bitna obilježja bića kaznenog djela, odnosno na koji način je optuženi navodio nekoga na prostituciju“. Ako bi se ovaj žalbeni prigovor uzeo kao prigovor vezan uz povredu kaznenog zakona na štetu optuženog, onda bi se trebalo smatrati da branitelj ovakvom svojom tvrdnjom dovodi u pitanje da li radnje opisane u točki 1. izreke pobijane presude, koje se njegovom branjeniku stavljaju na teret, imaju sva zakonska obilježja kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH. Analizirajući kaznenopravne radnje iz točke 1. izreke prvostupanjske presude, ovaj sud zaključuje kako su se u tim radnjama u potpunosti ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela iz članka 207. stavak 4. KZ Bd BiH. Naime, u članku 207. stavak 1. KZ Bd BiH data je definicija kaznenog djela Navođenje na prostituciju u kome su kaznenopravne radnje opisane na takav način da obuhvaćaju niz mogućih modaliteta radnje počinjenja, s tim što su svi ti modaliteti radnje počinjenja alternativno postavljeni, tako da se poduzimanjem bilo koje od tih radnji u potpunosti ostvaruju obilježja ovog kaznenog djela. Zajedničko svim tim mogućim radnjama počinjenja je da počinitelj radi ostvarivanja koristi navodi, potiče ili namamljuje drugoga na pružanje seksualnih usluga, na drugi način omogućuje njegovu predaju drugoj osobi radi pružanja seksualnih usluga ili na bilo koji drugi način sudjeluje u organiziranju ili vođenju pružanja seksualnih usluga.

U konkretnom slučaju iz činjeničnog opisa radnje počinjenja u točki 1. izreke prvostupanjske presude jasno se može zaključiti da se optuženom na teret stavlja da je u suradnji sa optuženom K.A. (pravomoćno osuđena) radi ostvarivanja imovinske koristi sudjelovao u navođenju maloljetnih M.S. i H.K., rođenih 1995. godine, da na različitim lokacijama na području Brčko distrikta za novac pružaju seksualne usluge raznim muškim osobama. Imovinsku korist optuženi je ostvarivao na način da je od maloljetnica oduzimao tako zarađeni novac pravdajući to troškovima goriva. U ovako opisananoj radnji počinjenja u potpunosti su se stekla sva zakonska obilježja kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH, tako da po ocjeni ovoga suda donošenjem pobijane presude i oglašavanjem krivim optuženog G.M. za navedeno djelo prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog u smislu članka 298. stavak 1. točka a. ZKP Bd BiH.

U ostatku obrazloženja žalbe branitelj se uglavnom koncentrirao na osporavanje pravilnosti činjeničnog stanja na kome je prvostupanjski sud zasnovao pobijanu presudu u odnosu na optuženog G.M., tvrdnjama kako se ni iz jednog dokaza provedenog tijekom prvostupanjskog postupka, osim iskaza maloljetnih M.S. i H.K., nije moglo na pouzdan način utvrditi da je optuženi počinio kazneno djelo koje mu se u točki 1. izreke presude stavlja na teret. U tom cilju branitelj, po ocjeni ovoga suda, bezuspješno pokušava dovesti u pitanje valjanost iskaza oštećenih maloljetnih M.S. i H.K., navodeći kako su njihovi iskazi u pojedinim detaljima nedosljedni, kako se radi o svjedocima kojim se zbog njihovog lažnog predstavljanja i višekratnog samovoljnog udaljavanja iz „sigurnih kuća“, naprosto ne može vjerovati. Ovakve tvrdnje branitelja se uglavnom zasnivaju na okolnostima koje u smislu članka 207. stavak 5. KZ Bd BiH ne mogu biti korištene za diskreditaciju svjedoka, osobito ako su one istovremeno i oštećene počinjenjem kaznenog djela koje se optuženom stavlja na teret. S tim u svezi ovaj sud ne nalazi ni jedan racionalan razlog zbog kojeg bi se dovela u pitanje vjerodostojnost iskaza oštećenih maloljetnih M.S. i H.K., bez obzira što se radi o mlađim maloljetnicama. Ovo zbog toga što su one u svojim iskazima do detalja opisale način na koji su, za vrijeme dok su boravile kod optužene K.A., pružale seksualne usluge za novac, u koliko navrata je to bilo, koji iznos su za pružanje usluga naplaćivale, o kojoj vrsti seksualnih usluga se u pravilu radilo, kao i koju ulogu je u svemu tome imao optuženi G.M.. Da je optuženi imao zajedno sa K.A. odlučujuću ulogu u navođenju maloljetnica na pružanje seksualnih usluga u svom iskazu je potvrdio i optuženi B.I., koji je na glavnoj raspravi od 21.09.2010. godine, između ostalog izjavio da ga je jedne prilike kada je zajedno sa maloljetnim M.S. i H.K. pružala seksualne usluge u Č., optužena K.A. zamolila da ne kaže G.M. koliko su para zaradile te večeri, nego samo da mu kaže da su zaradile 20-30 KM, iz čega se jasno može zaključiti u kojoj mjeri je optuženi imao utjecaja u poduzimanju radnji koje mu se u točki 1. izreke prvostupanjske presude stavlja na teret.

Slijedom naprijed iznesenog apsolutno je irelevantno za postojanje kaznenog djela za koje se optuženi tereti, u kom vremenskom intervalu je poduzeta radnja počinjenja i da li je optuženi prigodom lišenja slobode zatečen u počinjenju kaznenog djela, jer navedene okolnosti nemaju karakter činjenica koje predstavljaju bitno obilježje kaznenog djela iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH. Takođe su u potpunosti neosnovani žalbeni prigovori branitelja da optuženi G.M. nije znao, a niti je mogao znati, čime se bave optužena K.A. i maloljetne M.S. i H.K., jer je to po ocjeni ovoga suda naprosto nemoguće, ako se ima u vidu da je optuženi G.M. na zahtjev K.A. skoro svakodnevno odvozio nju i maloljetnice na razne lokacije u Brčko distriktu na kojim su stopirajući u automobilima korisnika usluga pružali seksualne usluge za novac, da bi optuženi nakon toga navedene maloljetnice vraćao kod svoje kuće u kojoj je zajedno s njima stanovala i optužena K.A.. Stoga su po ocjeni ovog suda svi prigovori branitelja vezani uz pravilnost činjeničnog stanja na komu se zasniva prvostupanjska presuda u pogledu optuženog G.M. u potpunosti neprihvatljivi, pa ih je zbog toga valjalo odbiti kao neosnovane.

Iako se u žalbi branitelja navodi da prvostupanjsku presudu pobija i zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji, u obrazloženju žalbe se nigdje ne navodi zbog kojih razloga se prvostupanjska presuda pobija u tom dijelu, pa je ovaj sud postupajući u skladu sa člankom 308. ZKP Bd BiH ispitaio pobijanu presudu u tom dijelu, te je zaključio kako je kazne zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, na koju je optuženog osudio prvostupanjski sud, u potpunosti adekvatna težini kaznenog djela, stupnju krivice optuženog, kao i njegovim osobnim i obiteljskim prilikama. Naime, člankom 207. stavak 4. KZ Bd BiH je za kazneno djelo navođenje na prostituciju propisana kazna zatvora u trajanju od 3 do 15 godina, pa kada se imaju u vidu sve okolnosti (olakšavajuće i otežavajuće) koje je prvostupanjski sud u smislu članka 49. KZ Bd BiH uzeo u obzir prigodom izbora vrste i visine kaznene sankcije koju će izreći optuženom G.M., a osobito činjenicu da je optuženi do sada dva puta pravomoćno osuđivan, onda je sasvim jasno da tako izrečena kazna predstavlja adekvatnu mjeru i da će se upravo takvom kaznom u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. KZ Bd BiH.

Kada je u pitanju žalba koju je izjavio optuženi G.M. valja istaknuti da se na nju, s obzirom na sadržaj, u potpunosti može primjeniti ista argumentacija koju je ovaj sud dao u dosadašnjem tijeku obrazloženja ove presude u pogledu navoda žalbe njegovog branitelja, tako da se ovom prigodom neće upuštati u davanje posebnih razloga u cilju izbjegavanja ponavljanja iste argumentacije.

U pogledu žalbe optužene Č.F. i njenog branitelja Mirjane Mrđen, odvjetnika iz Brčkog

Analizirajući prvostupanjsku presudu u pogledu pravilnosti činjeničnog stanja na kojem je zasnovana odluka prvostupanjskog suda o krivici optužene Č.F., ovaj sud je za razliku od branitelja optužene zaključio da je pobijana presuda zasnovana na potpuno i pravilo utvrđenom činjeničnom stanju i da je žalba branitelja optužene u tom dijelu u potpunosti neosnovana. Naime, nisu točne tvrdnje branitelja Mirjane Mrđen da na temelju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka nije bilo moguće zaključiti da je optužena Č.F. radi ostvarivanja imovinske koristi organizirala pružanje seksualnih usluga za novac maloljetnih osoba, u konkretnom slučaju maloljetnih M.S. i H.K., jer to prema tvrdnjama branitelja nije potvrdio ni jedan svjedok saslušan na te okolnosti, pa čak ni oštećena maloljetna M.S., koja je izjavila da joj Č.F. nije ništa naplaćivala i da su kućni prijatelji, što je prema mišljenju branitelja potvrdio i otac maloljetne. Ovakvo stajalište branitelja se u prvom redu zasniva na pogrešnoj, a dobrim dijelom i selektivnoj, interpretaciji sadržaja iskaza svjedoka koji su saslušani na okolnosti vezane uz korištenje, odnosno pružanje seksualnih usluga u obiteljskoj kući Č.F. u B.. Tako su na ove okolnosti, pored oštećenih maloljetnih M.S. i H.K. koje su detaljno opisale što se događalo u obiteljskoj kući optužene Č.F. dok su boravili kod nje, svjedočili J.L. iz L. i M.J. zv. M.J. iz B.. U svom iskazu svjedok J.L. je potvrdio da je jedne prilike došao u B. kod Č.F. sa svojim poznanikom B.I. zv. „B.I.“ iz Č. i da je tom prigodom za iznos od 50 KM imao spolni odnos sa mlađom djevojkom u jednoj prostoriji obiteljske kuće optužene Č.F.. Isto tako svjedočnica M.J. je u svom iskazu datom na glavnoj raspravi od 15.06.2009. godine potvrdila da su „S.M.“ i „K.H.“ za vrijeme dok su boravile kod Č.F. imale spolni odnos sa klijentima za novac i da se ugovoranje tih usluga obavljalo preko Č.F. mobilnog telefona, pošto ove maloljetnice nisu imale telefone.

Na temelju tako provedenih dokaza, po ocjeni ovog suda, činjenično stanje u pogledu postojanja kaznenog djela i krivice optužene Č.F. je potpuno i pravilno utvrđeno, tako da se prigovori branitelja okrivljene, kako se nije radilo o pružanju seksualnih usluga za novac nego o iznajmljivanju soba za spavanje i naplaćivanje naknade za stanarinu i održavanje prostorija koje su koristile maloljetnice, ne mogu prihvatiti kao osnovano. Ovo osobito zbog toga što je maloljetna H.K. izjavila da je za svo vrijeme njenog boravka kod Č.F. (oko dva mjeseca) organizirano pružanje seksualnih usluga za novac, te da je u to vrijeme skoro svake večeri pružala seksualne usluge, ali da se ne može sjetiti imena klijenata, nego samo da zna da je bio jedan stariji tip iz Č.. Navedena maloljetna oštećena je također izjavila kako je u to vrijeme Č.F. inzistirala da sa njom u Č.F. kuću dolazi i maloljetna M.S. iz razloga „kako bi bilo više posla“. Iskaz maloljetne oštećene H.K. je u svom svjedočenju potvrdila i maloljetna oštećena M.S., koja je izjavila da je kod optužene Č.F. provela samo jedan dan, kojom prilikom joj je Č.F. dala tabletu „artan“ da se opusti i da je za vrijeme dok se ona odmarala Č.F. već ugovorila dvojicu talijana, koje je doveo „B.I.“ iz Č., koju obojicu je „odradila“ za iznos od po 50 KM, nakon čega je pobjegla kroz prozor obiteljske kuće optužene Č.F.. U takvim okolnostima ovaj sud je žalbene navode branitelja optužene Č.F., u dijelu koji se odnosi na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja na kome se zasniva prvostupanjska odluka u pogledu ove optužene, odbio kao neosnovanu.

Za razliku od žalbe branitelja u dijelu kojim se pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, ovaj sud je našao osnovanim žalbene navode branitelja Mirjane Mrđen, pa i same optužene Č.F., koji se odnose na visinu kazne zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, na koju je osuđena prvostupanjskom presudom. Naime, ovaj sud nalazi da prvostupanjski sud pri odmjeravanju kazne optuženoj Č.F. nije u dovoljnoj mjeri cijenio sve okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja kaznenog djela koje se optuženoj stavlja na teret, razmjere pružanja seksualnih usluga maloljetnih osoba u obiteljskoj kući optužene, kao i vremenski period u kome se pružanje tih usluga odvijalo. Isto tako ovaj sud smatra da pri odmjeravanju kazne prvostupanjski sud nije u dovoljnoj mjeri cijenio sadašnje zdravstveno stanje optužene, koje je već na prvi pogled očigledno teško narušeno, kao i činjenicu da je optužena majka jedne maloljetne djevojčice stare oko deset godina. U takvim okolnostima ovaj sud smatra da i pored činjenice da je optužena ranije osuđivana, odnosno da je počinila teško kazneno djelo u stanju neuračunljivosti, ove okolnosti imaju karakter osobito olakšavajućih okolnosti koje opravdavaju da se u postupku odmjeravanja kazne optuženoj Č.F. primjene odredbe članka 50. stavak 1. točka b. i 51. stavak 1. točka b. KZ Bd BiH i optuženoj izrekne kazna ispod posebnog minimuma koji propisuje odredba članka 207. stavak 4. KZ Bd BiH. Zbog svih naprijed navedenih razloga ovaj sud je uvažavajući žalbu optužene i njenog branitelja u pogledu visine izrečene kazne, preinačio prvostupanjsku presudu u tom dijelu, tako što je optuženu Č.F. zbog počinjenja kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci. Ovaj sud je uvjeren da će se upravo ovakvom izrečenom kaznom zatvora u pogledu optužene Č.F. u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. KZ Bd BiH.

U pogledu žalbe optuženog B.I. i njegovog branitelja Jovana Vuković, odvjetnika iz Brčkog

Neosnovano se u žalbi optuženog B.I. i žalbi njegovog branitelja Jovana Vuković odvjetnika iz Brčkog ističe da je prvostupanjska presuda obuhvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. KZ Bd BiH, koja se ogleda u tomu da prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude nije dao razloge o odlučnim činjenicama u pogledu toga na temelju čega je utvrdio da je optuženi B.I. pomogao optuženim i u čemu se te radnje pomaganja ogledaju, kao i kome od optuženih je B.I. pomogao, da li optuženoj K.A., G.M. ili Č.F.. Povodom tih prigovora ovaj sud je analizirajući obrazloženje prvostupanjske presude našao da je razloge o odlučnim činjenicama u pogledu postojanja kaznenog djela i krivice optuženog B.I. prvostupanjski sud dao na stranici 10 obrazloženja pobijane presude kao i da se navedeni razlozi temelje na ocjeni dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka, koju je prvostupanjski sud obavio u skladu s člankom 281. ZKP Bd BiH, tako da ih kao uvjerljive prihvaća i ovaj sud.

Također su po ocjeni ovoga suda netočne tvrdnje branitelja optuženog da je izreka presude proturječna razlozima koje je prvostupanjski sud dao u obrazloženju, te da se iz izreke ne može zaključiti u čemu bi se trebale sastojati radnje pomaganja optuženog B.I.. Kada se pažljivo iščita točka 3 izreke prvostupanjske presude jasno se daje zaključiti da se optuženom B.I. na teret stavlja da je radi ostarivanja imovinske koristi održavao telefonske kontakte sa optuženom K.A. i Č.F. kako bi one osigurale osobe koje će, uključujući i njih, na traženje njegovih poznanika ili prijatelja zainteresiranih za korištenje seksualnih usluga za novac, pružati te usluge u njegovoj obiteljskoj kući u Č., odnosno na vikendici koja se nalazi izvan Č.. U tom cilju optuženog je svojim vozilom dovezio optuženu K.A. i oštećene maloljetne i M.S. i H.K., stavljao na raspolaganje svoju obiteljsku kuću, te ih nakon pružanja seksualnih usluga za novac njegovim prijateljima i poznanicima vraćao nazad u B.. Za ove radnje optuženi je dobijao naknadu u vidu troškova goriva za uporabu svog vozila. S tim u svezi članak 33. stavak 2. Kaznenog zakona Bd BiH definira kojim radnjama se pomaže počinitelju u počinjenju kaznenog djela među kojim je i „stavljanje na raspolaganje sredstava za počinjenje kaznenog djela“. Kako su te radnje opisane uopćenim formulacijama koje obuhvaćaju širok spektar djelatnosti, ovaj sud smatra da posredovanje kod optuženih koji se bave navođenjem na prostituciju, radi osiguravanja osoba koje će pružati seksualne usluge za novac, njihovo dovoženje na zahtjev korisnika tih usluga i stavljanje na raspolaganje prostorija u kojima će se pružanje tih usluga obavljati, te vraćanje maloljetnih osoba koje su pružale seksualne usluge za novac u B. uz odgovarajuću naknadu za utrošak goriva, u svojoj naravi predstavlja radnje kojim se pomaže počiniteljima kaznenog djela i koje su kažnjive jednako kao i samo počinjenje kaznenog djela, kako je to i predviđeno člankom 33. stavak 1. KZ Bd BiH.

Nadalje su potpuno neprihvatljive tvrdnje optuženog i njegovog branitelja da je prvostupanjski sud donošenje pobijane presude povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog, jer po ocjeni optuženog kaznenopravne radnje opisane u točki 3. izreke nemaju obilježja kaznenog djela iz članka 207. stavak 4. u svezi s člankom 33. KZ Bd BiH, jer činjenični opis ne sadrži opisane radnje pomaganja, odnosno da iz utvrđenih relevantnih činjenica nije bilo moguće zaključiti da je optuženi B.I. na bilo koji način pomogao u počinjenju kaznenog djela u pogledu maloljetnih M.S. i H.K., nego je eventualno mogao sudjelovati u ostvarivanju kontakta radi pružanja i korištenja seksualnih usluga sa K.A., koja je punoljetna osoba, tako da se po mišljenju branitelja u pogledu takvih njegovih radnji moglo eventualno govoriti o počinjenju kaznenog djela iz članka 207. stavak 1., a nikako o pomaganju počiniteljima u počinjenju kaznenog djela iz članka 207. stavak 4. u svezi s stavkom 1., sve u svezi s člankom 33. KZ Bd BiH.

Ovakvo stajalište žalitelja je neprihvatljivo iz razloga što točka 3. izreke, kako je nešto ranije u ovoj presudi zaključeno, sadrži u potpunosti opisane kaznenopravne radnje koje su u svojoj naravi radnje pomaganja u počinjenju kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4., u svezi sa stavkom 1. KZ Bd BiH. Kako tim činjeničnim opisom nije obuhvaćeno korištenje seksualnih usluga samog optuženog prema K.A., iako je evidentno da je to korištenje seksualnih usluga prethodilo (pomaganju) počinjenju kaznenog djela za koje se optuženi B.I. tereti, sve i da su takve radnje uvrštene u činjenični opis točke 3. izreke one ne bi imale obilježje kaznenog djela iz članka 207. stavak 1. KZ Bd BiH. Ovo zbog toga što samo korištenje seksualnih usluga punoljetnih osoba nije obuhvaćeno ovom inkriminacijom.

Iz istih razloga se ne mogu prihvatiti tvrdnje branitelja da optuženi nije posredovao radi pružanja seksualnih usluga maloljetnica, nego da je pružanje takvih usluga dogovorio sa optuženom K.A., a nešto kasnije i optuženom Č.F.. Ovo zbog toga što je na temelju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka nesporno utvrđeno da je upravo optuženi B.I., poznatiji kao „B.I.“ iz Č., u svim slučajevima pružanja seksualnih usluga za novac maloljetnih M.S. i H.K. na području Č. (u obiteljskoj kući optuženog i vikendici izvan mjesta), bio posrednik u dogovaranju vremena i mjesta pružanja tih usluga sa optuženom K.A., odnosno da je osobno dogovarao i dovodio korisnike tih usluga u obiteljsku kuću optužene Č.F. u B..

Ovakvo stajalište suda se temelji na iskazu P.F. koji je potvrdio da je u sva tri navrata kada je „koristio usluge“ maloljetnih M.S. i H.K. u njegovoj obiteljskoj kući posrednik između njega i K.A. uvijek bio optuženi B.I. zv. „B.I.“, a da je on samo jednom nazvao K.A. telefonom iz Italije. Prema kazivanju ovog svjedoka u sva tri slučaja su „B.I.“ autom išli po cure u B. i dovozili ih u njegovu obiteljsku kuću u Č. gdje su imali spolne odnose sa njima. Na identičan način su ulogu optuženog B.I. opisale i oštećene maloljetnice M.S. i H.K., koje su potvrdile da je optuženu K.A. telefonom zvao B.I. iz Č. i rekao da ima „mušteriju P.F. iz I. (svjedok P.F.), te da je tom prigodom K.A. i njih dvije B.I. odvezao svojoj kući gdje su imale spolni odnos sa P.F. a kasnije i sa „M.M.“ i T.“, odnosno da ih je B.I. svojim „Mercedesom“ odvezao u jednu vikencicu kod Č. gdje su te noći imali spolni odnos za novac sa preko 20 različitih mušterija, koji je zadržala K.A.. Na isti zaključak upućuje i izjava svjedoka J.L. iz L. koji je potvrdio da ga je na njegov upit „ima li šta da se mazne“, „B.L.“ odvezao u B. do obiteljske kuće optužene Č.F., gdje ga je u hodniku sačekala mlada djevojka s kojom je imao spolni odnos za iznos od 50 KM.

U takvim okolnostima je potpuno irelevantno to što je optuženi B.I. primarni telefonski kontakt vezan za pružanje seksualnih usluga ostvarivao s optuženim K.A. i Č.F., kao punoljetnim osobama, kada se ima u vidu da je u realizaciji tog dogovora posredovao, dovezio i stavljao na raspolaganje svoju kuću, radi pružanja seksualnih usluga osobama za koje je znao da su maloljetne, naprosto zbog činjenice da su maloljetna M.S. imala u o vrijeme jedva navršениh 14 godina, a H.K. nepunih 14 i pol godina. Slijedom toga je razvidno da je optuženi B.I. omogućio (pomogao) optuženik K.A. i Č.F. u počinjenju kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi s stavkom 1. KZ Bd BiH, a ne eventualno počinio kazneno djelo Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 1. KZ Bd BiH, kako to krivo želi prikazati njegov branitelj u izjavljenoj žalbi.

Kada su u pitanju žalbeni prigovori branitelja koji se tiču pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja na kojem je zasnovana prvostupanjska presuda u pogledu optuženog B.I., ovaj sud je dobrim dijelom po tom pitanju već dao odgovarajuće razloge obrazlažući žalbene prigovore vezane za bitnu povredu odredaba kaznenog postupka i provrede kaznenog zakona na štetu optuženog, tako da će se ovom prigodom osvrnuti na osnovanost žalbenih prigovora branitelja koji se odnose na tvrdnje da iz činjenica utvrđenih tijekom prvostupanjskog postupka nije bilo moguće zaključiti da je optuženi B.I. bilo kojim svojih postupkom pomogao optuženim K.A. i Č.F. u počinjenju kaznenog djela navođenja na prostituciju maloljetnica M.S. i H.K., nego je on samo bio korisnik seksualnih usluga za novac od optužene K.A. a činjenica da je P.F. imao spolni odnos s maloljetnicama u kući optuženog B.I., po mišljenju branitelja, mu ne daje karakter pomagača u počinjenju kaznenog djela koje se optuženoj K.A. stavlja na teret.

Ovakve tvrdnje branitelja nemaju nikakvog uporišta u provedenim dokazima i zasnivaju se na potpuno pogrešnom shvaćanju definicije pomagača kao saučesnika u počinjenju nekog kaznenog djela, kako je ona određena u članku 33. stavak 2. KZ Bd BiH, poistovjećujući ga s supočiniteljem u smislu članka 31. KZ Bd BiH. Naime, pomaganje kao vid saučesništva u počinjenju kaznenog djela je u tolikoj mjeri ograničeno da podrazumjeva radnje koja po

svojoj kvaliteti ne smije predstavljati radnju počinjenja kaznenog djela u čijem počinjenju se drugome pomaže, nego mora biti usmjerena ka omogućavanju realizacije radnje počinjenja tog kaznenog djela. U suprotnom bi pomagač zahvatanjem u radnju počinjenja kaznenog djela prerastao u supočinitelja u smislu članka 31. KZ Bd BiH.

U takvom kontekstu nije sporno da korištenje seksualnih usluga za novac optuženog B.I. od K.A. ne predstavlja kazneno djelo, kako je to ranije već zaključeno u obrazloženju ove presude, međutim, to isto se nikako ne bi moglo odnositi na omogućavanje spolnog odnošaja za novac koji je u više navrata imao P.F. u obiteljskoj kući optuženog sa maloljetnim M.S. i H.K., pogotovo ako je optuženi pružanje tih usluga prethodno dogovorio sa optuženom K.A. i dovoženjem navedenih maloljetnica u svoju kuću u Č. omogućio pružanje takvih usluga. Za razliku od branitelja ovaj sud smatra da ovakve radnje, uključujući i dogovaranje i odvoženje optužene K.A. i maloljetnih M. S. i H.K. na vikend kuću izvan mjesta Č. u kojoj su istu vrstu usluga pružale većem broju pijanih muškaraca, imaju sva zakonska obilježja (pomaganja u počinjenju) kaznenog djela Navođenje na prostituciju iz članka 207. stavak 4. u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi članka 33. KZ Bd BiH.

Sljedom svega iznesenog je očigledno da je žalba branitelja Vuković u pogledu pravilnosti činjeničnog stanja na kojem je zasnovana prvostupanjska presuda u odnosu na optuženog B.I. u cjelosti neosvana.

Kada je u pitanju visina kazne zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine na koju je optuženog B.I. osudio prvostupanjski sud, valja napomenuti da se u žalbi optuženog (osobno) tako izrečena kazna neosnovano komparira s kaznama koju su izrečene optuženim K.A., G.M. i Č.F., kao počiniteljima kaznenog djela. Ovo naprosto zbog toga što kazneni zakon predviđa da se pomagač kažnjava na isti način kao i počinitelj, uz mogućnost blažeg kažnjavanja pomagača, što je prvostupanjski sud pravilno i učinio. Međutim, kada optuženi B.I. tvrdi da je njegova kazna previsoka odmjerena spram kazni počinitelja, zaboravljajući da je on svojim radnjama pomagao u počinjenju predmetnog kaznenog djela dvoma počinitelja, koji su odvojeno poduzimale radnju počinjenja, istina na štetu istih maloljetnica, tako da po ocjeni ovog suda kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine predstavlja adekvatnu mjeru težini kaznenog djela za koje se optuženi B.I. tereti, okolnostima njegovog počinjenja (razmjerama poduzetih radnji), kao i njegovim osobenim prilikama. Stoga je i ovaj sud uvjeren da će se upravo tako izrečenom kaznom u cjelosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. KZ Bd BiH.

U pogledu odluke suda o uračuvanju vremena koje su optuženi G.M. i Č.F. proveli u pritvoru u izrečenu kaznu zatvora, oslobađanju optuženih od plaćanja troškova kaznenog postupka i upućivanju oštećenih maloljetnih M.S. i H.K. sa njihovim imovinskopravnim zahtjevom na parnicu, prvostupanjska presuda je ostala nepromjenjena iz razloga što su navedene odluke suda u potpunosti zasnovane na odredbama člana 57. stavak 1. KZ Bd BiH, odnosno članka 188. stavak 4. i 198. stavak 3. ZKP Bd BiH.

Zbog svega iznesenog u obrazloženju ove presude ovaj sud je na temelju članka 314. stavak 2. ZKP Bd BiH odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR
Biljana Vasiljević

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Dragana Tešić